

Focus op werkbaar werk

Mei 2006

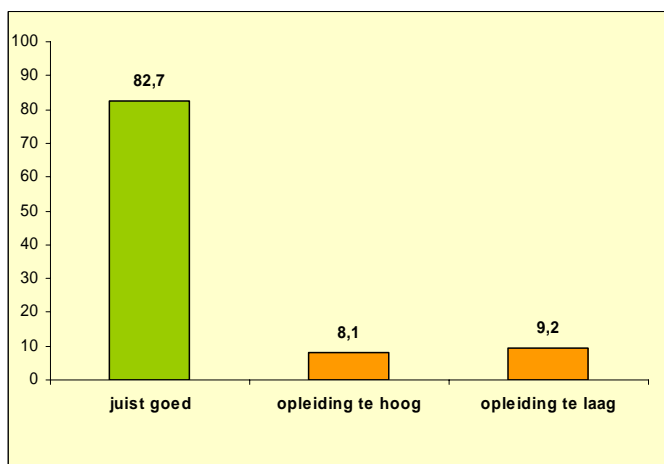
De juiste man/vrouw op de juiste plaats

Om kennis en vaardigheden optimaal te benutten is het belangrijk dat deze goed sporen met de taken die men moet uitvoeren. Een goede afstemming tussen wat men 'kan en moet doen' leidt tot 'werkbaarder werk' omdat men gemotiveerder aan het werk is en minder risico loopt om door het werk gestresseerd te worden. Dat blijkt uit de gegevens van de Vlaamse Werkbaarheidsmonitor.

Afstemming opleiding – job

Bij de nulmeting 2004 van de werkbaarheidsmonitor geven iets meer dan vier op vijf werknemers (82,7%) aan dat hun opleiding goed past bij hun job; 9,2% stelt dat het opleidingsniveau te laag is voor de job (onderkwalificatie) en 8,1% dat het te hoog is voor de job (overkwalificatie).

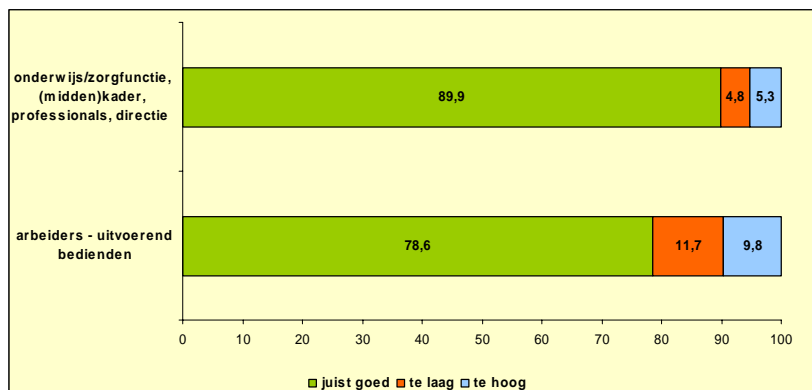
Grafiek 1: Overeenstemming tussen opleiding en job (% van werknemers)

Over/onderkwalificatie en beroep

Bij arbeiders en uitvoerend bedienden is het aandeel dat over- of ondergekwalificeerd veel groter dan bij de andere beroepsgroepen. Van de arbeiders en uitvoerend bedienden is 11,7% ondergekwalificeerd en 9,8% overgekwalificeerd. Bij de andere beroepsgroepen is dat respectievelijk 4,8% en 5,3%.

Grafiek 2: Overeenstemming tussen opleiding en job bij verschillende beroepsgroepen (%van werknemers)

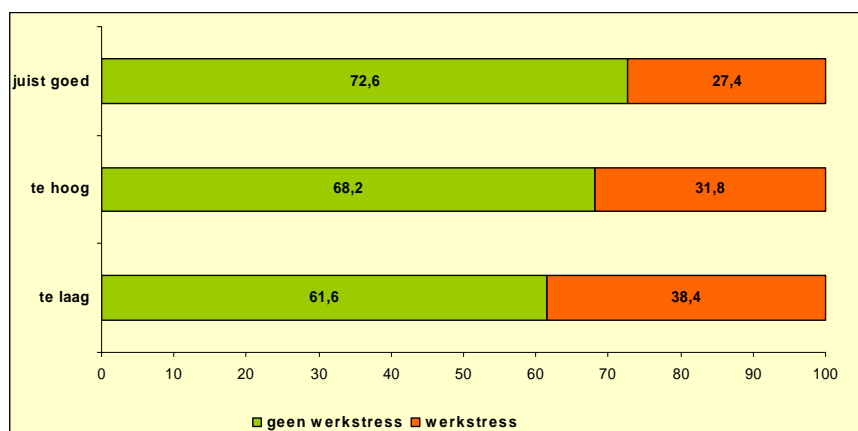
Over/onderkwalificatie en sector

Het afstemmingsprobleem stelt zich het scherpst in de horeca, de groot- en kleinhandel, post- en telecommunicatie en de transportsector. Terwijl gemiddeld 83% van de Vlaamse werknemers aangeeft dat de job goed overeenstemt met het opleidingsniveau is dat in deze sectoren slechts 75%. Sectoren waar het opleidingsniveau het best spoort met de job zijn de bouwsector, de onderwijssector en de gezondheids- en welzijnszorg. In deze sectoren heeft ongeveer 9 op 10 werknemers een job die overeenstemt met het opleidingsniveau.

Over/onderkwalificatie en werkstress

Hoewel werkstress vooral een gevolg is van een te hoge werkdruk zien we in grafiek 3 dat ook een slechte afstemming tussen de opleiding en de job het werkstressrisico verhoogt. Vooral het uitvoeren van jobs waarvoor men te weinig opleiding genoot blijkt erg nefast: bij de groep die te laag opgeleid is zien we dat 38,4% kampt met werkstress terwijl dit bij werknemers met een passend opleidingsniveau 27,4% is.

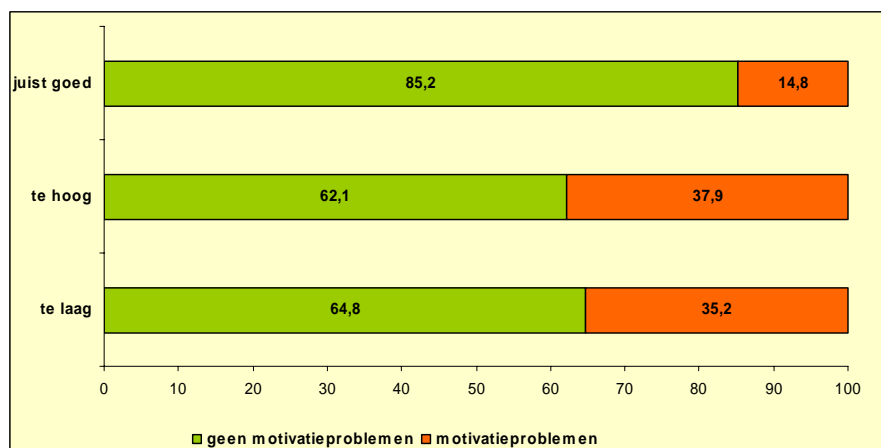
Grafiek 3: Overeenstemming opleiding - job en werkstress (%van werknemers)

Over/onderkwalificatie en motivatie

Uit de onderstaande grafiek blijkt dat een goede afstemming tussen de opleiding en de job vooral kan helpen om werknemers gemotiveerd aan het werk te houden. Terwijl meer dan een derde van de werknemers met een te hoog of te laag opleidingsniveau motivatieproblemen heeft is dat (slechts) 15% bij werknemers met een ‘passend’ opleidingsniveau. Opvallend is verder dat vooral ‘overscholing’ de motivatieproblemen in de hand werkt.

Grafiek 4: Overeenstemming opleiding - job en motivatieproblemen (%van werknemers)

Samengevat

82,7% van de werknemers in Vlaanderen heeft een job die aangepast is aan het opleidingsniveau. Bij 9,2% is het opleidingsniveau te laag voor de job en bij 8,1% is het te hoog. Een goede afstemming tussen de job en het opleidingsniveau beperkt het risico op werkstress en motivatieproblemen.

Meer resultaten van de werkbaarheidsmonitor zijn te vinden op de website www.serv.be/werkbaarwerk.

De Vlaamse werkbaarheidsmonitor is een initiatief van de Vlaamse sociale partners en werd ontwikkeld door STV-Innovatie & Arbeid met de financiële steun van VIONA en het Europees Sociaal Fonds.